

Genel İyi Oluş Ölçeği Kısa Formu'nun Türkçe'ye Uyarlanması: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması¹

DOI: 10.26466/opus.644835

*

Mehmet Rüştü Kalafatoğlu* - Seher Balcı Çelik**

*Doktora Öğrencisi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Samsun/Türkiye

E-Posta: mehmetrustu2855@gmail.com

ORCID: [0000-0002-1664-9694](https://orcid.org/0000-0002-1664-9694)

** Prof. Dr., Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Samsun/Türkiye

E-Posta: sbalci@omu.edu.tr

ORCID: [0000-0001-9506-6528](https://orcid.org/0000-0001-9506-6528)

Öz

Bu araştırmada; Longo, Coyne ve Joseph (2018) tarafından geliştirilen Genel İyi Oluş Ölçeği Kısa Formu'nu Türk kültürüne uyarlamak, geçerlik ve güvenilirliğini incelemek amaçlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubu 328 yetişkinden oluşmaktadır. Ölçeğin dilsel eşdeğerlik çalışmalarının tamamlanmasının ardından madde analizi, geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları yapılmıştır. Ölçeğin tek faktörlü yapısının sınanmasında doğrulayıcı faktör analizi uygulanmıştır. Doğrulayıcı faktör analizi sonrası elde edilen uyum indeksleri ölçeğin tek faktörlü yapısının doğrulandığını göstermektedir ($\chi^2/df=2.29$, CFI=.93, GFI=.90, TLI=.91, RMR=.05, RMSEA=.08). Ölçeğin güvenilirlik çalışmaları kapsamında cronbach alfa güvenilirliği, madde toplam korelasyon değerleri ve test yarılama yönteminden elde edilen sonuçlar incelenmiştir. Elde edilen cronbach alfa değeri .90 olarak tespit edilmiştir. Ölçeğin madde toplam korelasyonlarının .41 ile .68 arasında değiştiği görülmüştür. İki yarı test güvenilirlik analizlerinde Spearman-Brown korelasyon katsayısı .83, Guttman Split-half korelasyon katsayısı .82 olarak bulunmuştur. Sonuç olarak; elde edilen bulgular Genel İyi Oluş Ölçeği Kısa Formu'nun Türkiye'de iyi oluş düzeyini belirlemek amacıyla kullanılabilir geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Genel iyi oluş, geçerlik, güvenilirlik

¹ Bu çalışma 5-7 Eylül 2019 tarihleri arasında düzenlenen "2. Uluslararası Öğrenme, Öğretim ve Eğitim Araştırmaları Kongresinde" sözlü bildiri olarak sunulmuştur

Adaptation of the Short Version of the Scales of General Well-Being into Turkish: A Validity and Reliability Study

*

Abstract

The aim of this study is to adapt the short version of the Scales of General Well-Being developed by Longo, Coyne and Joseph (2018) for Turkish culture and investigate its validity and reliability. The study group consists of 328 adults. After the linguistic equivalence studies of the scale were completed; item analysis, validity and reliability studies were performed. Confirmatory factor analysis was used to test the single-factor structure of the scale and the fit indices showed that the single-factor structure of the scale was confirmed ($\chi^2 / df = 2.29$, CFI = .93, GFI = .90, TLI = .91, RMR = .05, RMSEA = .08). Cronbach's alpha reliability, item total correlation values and two half-test reliability were examined in the reliability studies of the scale. The resulting cronbach alpha value was found to be .90. Item-total correlations of the scale ranged between .41 and .68. The Spearman-Brown correlation coefficient was found to be .83 and Guttman Split-half correlation coefficient was found to be .82. Consequently; these values show that the short version of the Scales of General Well-Being is a valid and reliable scale and it can be used to determine the level of well-being in Turkey.

Keywords: *General well-being, validity, reliability*

Giriş

Martin Seligman tarafından 1998 yılında isimlendirilmiş olan Pozitif Psikoloji kavramı son 20 yılda büyük bir ilerleme göstermiş ve pozitif psikolojinin çalışma kapsamında yer alan kavramlara ilişkin çok sayıda araştırma yapılmaya başlanmıştır.

Çağımızda yaşanan tüm teknolojik ve ekonomik büyümelere rağmen bireylerin psikolojik sağlıklarına etki edecek şekilde yaşamın anlamı ve mutlu bir yaşama sahip olabilme adına bir arayış içerisinde oldukları görülmektedir (Lopez ve Snyder, 2011). Bu doğrultuda da bireylerin psikolojik sağlığına etki eden olumsuz öğelerin dışında olumlu öğelerin de ele alındığı çalışmalara yönelik ilgi günden güne artmaktadır (Telef, 2013). Psikolojinin bir alt dalı olan pozitif psikoloji içerisinde ele alınan bu çalışmalar insanların doğuştan getirmiş oldukları güçlü ve olumlu yönlerine odaklanmakta ve bu yönüyle klasik psikolojinin ruhsal hastalıkların tedavisine odaklanmış olduğu temel misyonundan ayrılmaktadır (Seligman, 2002; Seligman ve Csikszentmihalyi, 2000).

Pozitif psikolojinin gelişim göstermesiyle beraber ön plana çıkan araştırma konularında biri de iyi oluş kavramı olmuştur. İyi oluşun insanların yaşam kalitesi üzerinde büyük etkilerinin olması araştırmacılar tarafından bu konuda çok sayıda araştırma yapılmasına katkı sağlamıştır (Demirtaş ve Baytemir, 2019). Yalnızca Google Akademik veri tabanında öznel iyi oluşa değinen 140.000'den fazla çalışma bulunduğu ve bu konuda sadece 2015 yılı içinde 14.000'den fazla yayın bulunduğu ifade edilmektedir (Diener, vd. 2017). Elde edilen bu bulgu iyi oluş kavramının araştırmacılar tarafından ne kadar ilgi gördüğünü ortaya koyan önemli bir bulgudur.

İlgili alanyazın incelendiğinde iyi oluş kavramının çeşitli araştırmacılar tarafından mutluluk, öznel iyi oluş, yaşam doyumu, yaşam kalitesi, iyilik hali gibi benzer kavramlar kullanılarak açıklanmaya çalışıldığı görülmektedir (Diener, 1984; Lyubomirsky, 2001; Moneta, 2004; Ryan ve Deci, 2001). Bu durum iyi oluşun değerlendirilmesini güçleştirdiği gibi iyi bir yaşam arayışına yönelik çalışmaların ve tartışmaların devam etmesi nedeniyle de iyi oluşun birçok tanımının yapılmasına neden olmaktadır (Butler ve Kern, 2016; Diener, 1984; Diener, Sapyta ve Suh, 1998; Eryılmaz, 2014).

İyi oluş; temel olarak öznel ve psikolojik iyi oluş üzerine yoğunlaşmaktadır (Telef, 2013). Öznel iyi oluş haz ve mutluluğu, psikolojik iyi oluş ise bireyin kendi özünü ve doğasını fark etmesini temele alarak iyi olma halini açıklamaya çalışmaktadır (Huppert, 2009; Keyes, Shmotkin ve Ryff, 2002). Zaman içerisinde öznel iyi oluş hazzı fazla temel almasından ötürü eleştirilmiş ve psikolojik iyi oluş kavramı ortaya konmuştur (Ryff ve Singer, 2008). Öznel iyi oluşa ve psikolojik iyi oluşa ilişkin araştırmaların en büyük ortak noktası hümanistik değerlere dayalı bir şekilde iyi bir yaşamın ne olduğuna yönelik araştırmalar olmalarıdır (Keyes vd., 2002; Ryan ve Deci, 2001; Ryff ve Singer, 2008).

İyi oluş insanların kendi yaşamlarını değerlendirirken yaşamın bilişsel ve duygusal olarak değerlendirilmesine fırsat tanır (Diener, 2000). Yaşam doyumu, öznel iyi oluşun bilişsel boyutu olarak kabul edilir ve insanların yaşamlarının gidişini iyi veya kötü olarak değerlendirmesine olanak tanımaktadır (Lucas ve Diener, 2004; Myers ve Diener, 1995;). Öznel iyi oluşun diğer bir boyutu olan duygusal boyutta olumlu ve olumsuz duygular yer alırken; insanların hayatında olumsuz duygulara göre olumlu duyguların daha çok yer alması psikolojik iyi oluşun göstergelerinden kabul edilmektedir (Diener, 2006; Lucas ve Diener, 2004; Myers ve Diener, 1995;).

İyi oluşu açıklayan diğer kavramlardan olan psikolojik iyi oluş bireyin kendisini ve sınırlarını bilmesi, hayatta yaşanabilecek zorluklar karşısında mevcut potansiyellerini devreye sokabilmesi, kendini ve çevreyi olumlu değerlendirmesi ya da başka bir deyişle bireyin tüm psikolojik potansiyelini etkin bir şekilde kullanması olarak kabul edilebilir (Keyes vd., 2002; Ryff ve Singer, 2008)

Türkiye’de bireylerin iyi oluş düzeylerini belirlemek amacıyla kullanılan çeşitli ölçekler bulunmaktadır. Bu ölçeklerin bir kısmı araştırmacılar tarafından ülkemizde geliştirilmiş, bir kısmı da yurtdışında geliştirilmiş olup Türkçe’ye uyarlamaları yapılarak ülkemizde kullanılmaktadır. Ülkemizde iyi oluş düzeyini belirlemek amacıyla geliştirilen ölçeklere örnek vermek gerekirse Öznel İyi Oluş (Tuzgöl-Dost, 2005), Ergen Öznel İyi Oluş (Eryılmaz, 2009), Duygusal İyi Oluş (Şimşek, 2011), Ontolojik İyi Oluş (Şimşek ve Kocayörük, 2013) ve Spiritüel İyi Oluş (Ekşi ve Kardaş, 2017) ölçekleri örnek olarak gösterilebilir. Yurtdışında geliştirilmiş ve Türkçe’ye uyarlanmasıyla ülkemizde bireylerin iyi oluş düzeylerini belirlemek için kullanılan ölçeklere ör-

nek olarak da Psikolojik İyi Oluş (Ryff, 1989), Yaşam Doyumu (Diener, Emmons, Larsen ve Griffin, 1985), Pozitif ve Negatif Duygu (Watson, Clark ve Tellegen, 1988) ve Warwick-Edinburgh Mental İyi Oluş (Tennant vd., 2007) ölçekleri verilebilir.

Genel İyi Oluş Ölçeği Longo, Coyne ve Joseph (2017) tarafından iyi oluşu ölçmek amacıyla kullanılan mevcut ölçme araçlarının iyi oluşu belirleyen mutluluk, canlılık, sakinlik, iyimserlik, ilgi, öz-farkındalık, kendini kabul, öz-değer, yetkinlik, gelişim, amaç, önem, uyum ve bağlantı olarak kabul ettikleri temel yapıları ölçmede yetersiz kaldığı düşünülerek geliştirilmiştir. Ancak daha sonra, geliştirilen uzun forma kıyasla daha kısa ve uygulaması daha kolay bir ölçek geliştirmek amacıyla mevcut ölçek temel alınarak Longo vd., (2018) tarafından Genel İyi Oluş Ölçeği Kısa Formu oluşturulmuştur.

İyi oluş düzeyini belirlemek amacıyla Türkiye'de kullanılan mevcut ölçeklere ek olarak iyi oluşa ilişkin özellikleri daha genel ve daha kapsayıcı şekilde değerlendirebilen bir ölçek olmasından dolayı Genel İyi Oluş Ölçeği Kısa Formu'nun Türkçe'ye uyarlanması amaçlanmıştır. Yapılacak çalışma sonrasında ölçeğin, pozitif psikoloji kapsamında bireylerin iyi oluş düzeyini belirlemek amacıyla araştırmacılar tarafından tercih edilmesi beklenmektedir.

Yöntem

Bu kısımda araştırma grubu, veri toplama araçları, veri toplama süreci ve verilerin analizine ilişkin bilgiler yer almaktadır.

Araştırma Grubu

Araştırma grubunun seçiminde uygun örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntem; zaman, para ve işgücünden kaynaklı yaşanan sınırlılıklardan dolayı örnekleme grubunun daha ulaşılabilir ve daha kolay uygulama yapılabilir birimlerden seçilmesine dayalı olan bir yöntem olarak kabul edilmektedir (Büyükoztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2018).

Araştırmada veri toplamak amacıyla 328 yetişkine ulaşılmıştır. Katılımcıların %63.7'si kadın (n=209), % 36.3'ü (n=119) erkektir. Katılımcıların yaşları

21-62 yaş arasındadır ve yaş ortalaması 36.5 olarak hesaplanmıştır. Katılımcıların %1.8'i ilkokul (n=6), %0.6'sı ortaokul (n=2), %9.8'i lise (n=32), %72.6'sı üniversite (n=238) ve %15.2'si lisansüstü (n=50) mezunudur.

Katılımcıların medeni durumlarına bakıldığında %68.6'sı evli (n=225), %27.4'ü bekâr (n=90) ve %4'ü boşanmıştır (n=13). Ayrıca katılımcıların algılanan sosyoekonomik düzeyleri incelendiğinde de %2.4'ü kötü (n=8), %54.9'u orta (n=180), %41.5'i iyi (n=136) ve %1.2'si çok iyi (n=4) olarak ifade etmişlerdir.

Araştırmada doğrulayıcı faktör analizine veri toplamak amacıyla 208 yetişkine Genel İyi Oluş Ölçeği Kısa Formu, ölçüt-bağımlı geçerliği hesaplamak için de 120 yetişkine Genel İyi Oluş Ölçeği Kısa Formu ile birlikte Yaşam Doyumu ve Psikolojik İyi Oluş Ölçekleri uygulanmıştır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama araçları olarak Genel İyi Oluş Ölçeği Kısa Formu, Yaşam Doyumu Ölçeği ve Psikolojik İyi Oluş Ölçeği kullanılmıştır.

Genel İyi Oluş Ölçeği Kısa Formu (GİÖÖ-KF): Araştırmada Longo vd. (2018) tarafından geliştirilen Genel İyi Oluş Ölçeği Kısa Formu kullanılmıştır. Ölçeğin maddeleri “Hiç uygun değil” ile “Tamamen uygun” arasında değişen 5'li likert tipinde hazırlanmıştır. Ölçeğin geliştirilmesinde araştırmacılar tarafından Genel İyi Oluş Ölçeği için 507 kişiden faktör analizi için veri toplanmıştır. Yapılan faktör analizi sonuçlarına göre ölçeğin tek faktörlü, 14 yapıdan oluşan ve 65 maddelik yapı gösterdiği görülmüştür. Elde edilen ölçeğin daha sonra 989 kişi üzerinde test-tekrar test güvenilirliği ve ölçüt geçerliliği yapılmıştır. Uygulamada iyi oluş düzeyini ölçen birçok ölçek olmasına karşılık iyi oluş düzeyini hızlı bir şekilde değerlendirecek, kısa ve güvenilir bir ölçme aracına ihtiyaç duyulmuştur. Ölçeğin ilk halinden elde edilen 14 farklı yapının her birinden maddeler, önceden yayınlanmış faktör yüklerinin ve içerik geçerlilik derecelerinin incelenmesi ile seçilerek GİÖÖ-KF'nun maddeleri oluşturulmuştur. Bu amaçla veriler ABD'de yaşayan 446 yetişkinden toplanmıştır. Sonuçlar ölçeğin uzun formu ile kısa formunun faktör yapısının ve iç tutarlılığının desteklendiğini göstermektedir. Ölçeğin uyum indeksi değerlerinin CFI=.934, TLI=.922, SRMR=.039, RMSEA=.090 olduğu görülmüştür.

Ayrıca, ölçeğin uzun ve kısa formu arasındaki korelasyon katsayısı .96 bulunmuş olup kısa form ile uzun form arasında güçlü bir ilişki tespit edilmiştir.

Yaşam Doyumu Ölçeği (YDÖ): Yaşam Doyumu Ölçeği, Diener vd. (1985) tarafından bireylerin yaşam doyumu düzeylerini belirlemek amacıyla geliştirilmiştir. Ölçek 5 maddeden oluşmaktadır ve 7' li likert (1-Hiç katılmıyorum, 7-Tamamen Katılıyorum) şeklinde hazırlanmıştır. Ölçekten alınabilecek puanlar en az 5-en fazla 35 puan arasında değişmektedir ve ölçekten alınacak yüksek puan yüksek yaşam doyumuna işaret etmektedir. Ölçeğin Türk kültürüne uyarlaması Köker (1991) tarafından yapılarak ölçeğin iç tutarlık katsayısı .78 ve test tekrar test güvenirlik katsayısı .71 olarak tespit edilmiştir.

Psikolojik İyi Oluş Ölçeği (PİÖÖ): Psikolojik İyi Oluş Ölçeği, bireylerin psikolojik iyi oluş düzeyini değerlendirmek amacıyla Diener vd. (2010) tarafından geliştirilmiştir. Ölçek 8 maddeden oluşmaktadır ve 7'li likert (1- Kesinlikle katılmıyorum, 7- Kesinlikle katılıyorum) tipinde hazırlanmıştır. Ölçekten alınabilecek puanlar en az 8-en fazla 56 puan arasındadır. Ölçekten alınan puanın yüksekliği bireylerin psikolojik iyi oluş düzeylerinin yüksek olduğunu göstermektedir. Ölçeğin Türk kültürüne uyarlaması Telef (2013) tarafından gerçekleştirilerek ölçeğin iç tutarlılık katsayısı .80 ve test tekrar test güvenirlik katsayısı .86 olarak tespit edilmiştir.

Veri Toplama Süreci

Ölçeğin uyarlanması amacıyla ölçeği geliştiren yazarlardan Ylenio Longo'dan izin alınması ve ölçeğin Türkçe 'ye uyarlanmasına yönelik çalışmaların tamamlanması sonrası araştırmanın dil eşdeğerlik çalışmaları Ondokuzmayıs Üniversitesi İngilizce Öğretmenliği 4. sınıf öğrencilerine sınıf ortamında uygulanmış ve uygulamalar yaklaşık 30 dakika sürmüştür. Dil eşdeğerlik çalışmaları tamamlandıktan sonra oluşturulan form ölçeğin aslına uygun şekilde yetişkinlere uygulanmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırmadan elde edilen verilerde dil eşdeğerlik, madde analizi ve güvenirlik çalışmalarında SPSS 20.0 paket programı kullanılmıştır. GİÖÖ-KF'nun tek

faktörlü yapısının Türk örneğinde doğrulanıp doğrulanmadığını test etmek amacıyla Doğrulayıcı Faktör Analizi yapılmıştır.

DFA öncesinde gerekli normallik varsayımları incelenmiştir. Örneklem büyüklüğünün belirlenmesinde Kline (1994) tarafından örneklem büyüklüğünün ölçekte yer alan madde sayısının 10 katı olması gerektiği görüşü esas alınmıştır. Bu görüşe göre DFA için gerekli örneklem sayısına ulaşıldığı görülmektedir. Örneklem grubundan elde edilen veriler incelendiğinde 11 veride istenen bilgilerin eksik olduğu görülmüştür ve eksik olan formlar analize dâhil edilmemiştir. Normallik varsayımları kapsamında çok yönlü uç değerlerin belirlenmesi Mahalanobis uzaklığı değeri kullanılarak yapılmıştır. Elde edilen sonuçlar doğrultusunda .001 değerinin üzerinde değere sahip olan verilerin analiz dışında kalması uygun olarak kabul edilmektedir (Tabachnick ve Fidell, 2013). Bu görüş doğrultusunda belirlenen 6 veri çalışma kapsamından çıkarılarak normallik varsayımlarının yerine getirilmesi amaçlanmıştır. Araştırmada verilerin incelenmesi sonucu araştırmadan çıkarılan veriler sonrası 208 veri üzerinde normallik analizleri yapılmıştır ve verilerin -1,5 ile +1,5 basıklık (skewness) ve çarpıklık (kurtosis) değerleri aralığında normal dağılım gösterdiği görülmüştür (Skewness=-.769, Kurtosis=.989). Değerlerin -1,5 ile +1,5 arasında yer alması verilerin normal dağılım gösterdiğini ortaya koymaktadır (Tabachnick ve Fidell, 2013). Normallik analizleri sonrası DFA uygulanmasında AMOS 23.0 programı kullanılmıştır.

Bulgular

Bu bölümde araştırmadan elde edilen veriler doğrultusunda GİÖÖ-KF' nun Türkçe'ye uyarlanması sürecinde elde edilen bulgular sunulmuştur.

Dilsel Eşdeğerlik Çalışmaları

GİÖÖ-KF' nu Türkçe' ye uyarlamak amacıyla öncelikle ölçeği geliştiren yazarlardan Ylenio Longo ile e-posta yoluyla iletişime geçilmiş ve uyarlama için gerekli izinler kendisinden alınmıştır. Ölçeğin İngilizce orijinal formu öncelikle 6 İngilizce öğretmeni tarafından dilimize çevrilmiştir. Daha sonra psikolojik danışmanlık ve rehberlik alanında uzman 3 akademisyen tarafından ölçeğin İngilizce ve Türkçe formları gözden geçirilmiştir. Anlam ve dil bilgisi açısından gerekli düzenlenmeler 1 Türk Dili ve Edebiyatı uzmanı tarafından

yapılmıştır. Daha sonra İngiliz Dili ve Eğitimi alanında 1 akademisyen tarafından ölçeğin Türkçe formu yeniden İngilizce diline çevrilmiştir. Çeviri sonrası gerekli düzenlemeler üzerinde görüşülerek ölçeğin Türkçe formu uygulamaya hazır hale gelmiştir.

GİÖÖ-KF' nu Türkçe'ye uyarlamak amacıyla İngilizce ve Türkçe dillerine hâkim Ondokuzmayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi İngilizce Öğretmenliği 4. sınıf öğrencilerden 30 kişilik bir gruba (19 kadın, 11 erkek) İngilizce ve Türkçe formlar araştırmacılar tarafından uygulanarak ölçeğin dil geçerliliği çalışmaları yapılmıştır. İlk olarak İngilizce formunun uygulandığı gruba 2 hafta sonra Türkçe formu uygulanarak iki form arasındaki korelasyon katsayısı .747 olarak bulunmuştur.

Ölçeğin maddelerinin, ölçeğin toplam puanını yordama gücünü ve ayırt ediciliğini belirlemek amacıyla madde analizi uygulanmıştır. Elde edilen bulgular Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1. Madde analizi sonuçları

Madde	Ortalama	Standart Sapma	Madde Toplam Korelasyonu
1	3.46	.82	.59
2	3.30	.86	.61
4	3.50	.95	.56
5	3.75	.90	.54
6	3.81	.86	.44
7	3.90	.78	.51
8	2.92	1.03	.65
9	3.59	.80	.68
10	3.68	.89	.67
11	3.97	.89	.67
12	3.77	.77	.65
13	3.56	1.01	.65
14	3.84	.96	.41
N=208			

Madde analizi sonuçlarına göre madde toplam puanlarına bakıldığında ölçekte yer alan 3. maddenin (Kendimi soğukkanlı hissederim) madde toplam korelasyonunun .137 olduğu görülmüştür. İlgili maddenin tolere edilebilir düzeyde (.20 ve üzeri) olmadığı (Seçer, 2015, s.76), madde-toplam korelasyonunun yorumlanmasında .20' den daha düşük maddelerin testte yer alması (Büyüköztürk, 2017, s.183) gerekçesiyle ölçekten çıkarılmasına karar

verilmiştir. Maddenin ölçekten çıkarılmasıyla ölçeğin madde toplam korelasyon değerlerinin .41 ile .68 arasında değiştiği görülmüştür.

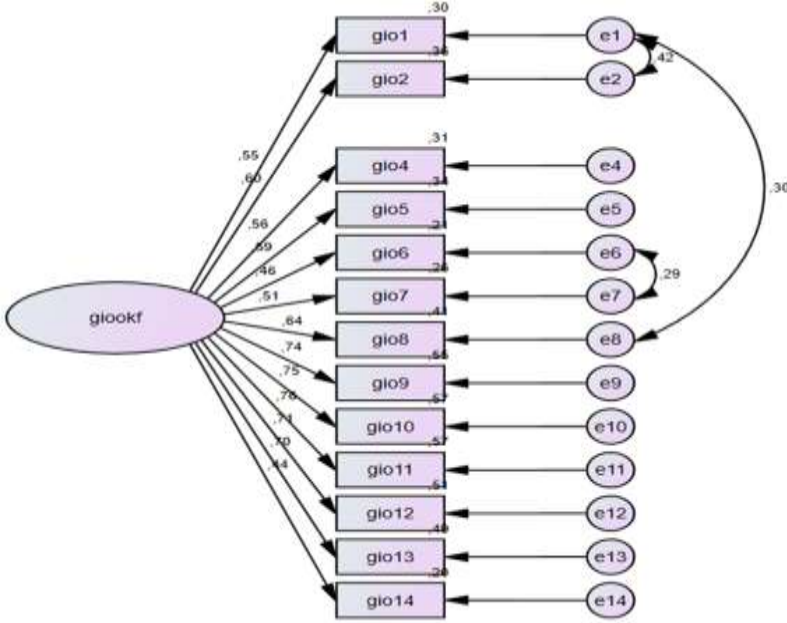
Geçerlik Çalışmaları

GİÖÖ-KF' nun psikometrik özelliklerinin incelenmesi açısından yapı geçerliği çalışmasında Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır. DFA' de daha önceden belirlenen bir kuramsal yapı doğrultusunda geliştirilen ölçme aracından edinilen verilere dayanarak, söz konusu yapının doğrulanıp doğrulanmadığı test edilmeye çalışılmaktadır (Çokluk, Şekercioğlu ve Büyüköztürk, 2010, s.276). Bu yüzden GİÖÖ-KF' nun tek faktörlü yapısının Türk örnekleminde doğrulanıp doğrulanmadığını test etmek amacıyla DFA tercih edilmiştir.

GİÖÖ-KF' nun tek faktörlü yapısının geçerliliğinin sınanması amacıyla yapılan DFA sonucunda istenen uyum değerlerine ulaşamamış ve DFA önerileri doğrultusunda istenen uyum indekslerine ulaşabilmek amacıyla e1-e2, e6-e7 ve e1-e8 hata terimleri arası gerekli modifikasyonlar yapılmıştır. Yapılan modifikasyonların modelin χ^2 değerine önemli katkı yaptığı ve önerilen modifikasyonların model açısından kritik bir değerde olduğu görülmüştür (Çokluk vd., 2010, s.312). Yapılan işlemler sonrasında ölçeğin standardize edilmiş madde faktör yük değerleri .44 ve .76 arasında yer almaktadır. Elde edilen yol şeması ve faktör yükleri Şekil 1'de, uyum indeksi değerleri Tablo 2'de sunulmuştur.

Tablo 2. DFA Sonuçlarına İlişkin Elde Edilen Uyum İndeksleri

χ^2	Sd	χ^2/sd	CFI	GFI	TLI	RMR	RMSEA
142.028	62	2.29	.93	.90	.91	.05	.08

Şekil 1. GİÖÖ-KF Yol Şeması ve Faktör Yükleri

DFA sonrası modelin uyumunun değerlendirilmesinde ilk olarak χ^2/sd ele alınmıştır. Buna göre elde edilen χ^2/sd oranının 2.29 olduğu görülmektedir ($\chi^2=142.028$; $sd= 62$). χ^2/sd oranının 3'ten küçük olması mükemmel uyuma işaret etmektedir (Marcholudis ve Schumacher, 2001). CFI (Karşılaştırmalı Uyum İndeksi), GFI (İyilik Uyum İndeksi) ve TLI (Normlaştırılmamış Uyum İndeksi) değerlerinin .90 ve üzeri olması iyi uyumu belirtmektedir (Marcholudis ve Schumacher, 2001; Sümer, 2000).

DFA sonrası elde edilen CFI = .93, GFI =.90 ve TLI=.91 değerlerinin kabul edilebilir kesme noktalarında olduğu görülmektedir. RMR (Artık Ortalamaların Karekökü) değeri incelendiğinde, bu değer .05'e eşit veya küçük olması mükemmel uyumu göstermektedir (Brown, 2006; Schermelleh-Engel, Moosbrugger ve Müller, 2003). Bu çalışmada elde edilen RMR= .05 değeri mükemmel uyum göstermektedir. RMSEA (Yaklaşık hataların Ortalama Karekökü) değerinin ise .08'den küçük veya eşit olması iyi uyumu ortaya koymaktadır (Marsh, Hau, Artelt, Baumert ve Peschar, 2006; Sümer, 2000) ve çalışmadan elde edilen RMSEA= .08 değeri iyi uyumu göstermektedir.

Bu sonuçlar GİÖÖ-KF' nun 13 maddeden meydana gelen tek faktörlü yapısının bir model olarak doğrulandığını göstermektedir.

GİÖÖ-KF' nun geçerlik çalışmalarında ölçüt-bağımlı geçerliği hesaplayabilmek için 120 yetişkine GİÖÖ-KF ile birlikte YDÖ ve PİÖÖ uygulanarak ölçekler arasındaki ilişkinin derecesi Pearson korelasyon katsayısı kullanılarak hesaplanmıştır. Elde edilen sonuçlara göre; GİÖÖ-KF ve YDÖ ile arasında kuramsal açıdan literatürü destekleyen yönde pozitif anlamlı bir ilişki (.56, $p<.01$), GİÖÖ-KF ve PİÖÖ arasında da yine kuramsal açıdan literatürü destekleyen yönde pozitif anlamlı bir ilişki (.73, $p<.01$) elde edilmiştir.

Güvenirlilik Çalışmaları

GİÖÖ-KF' nun güvenirlilik çalışmalarında cronbach alfa güvenirliliği, madde-toplam korelasyon değerleri ve iki yarı test güvenirliliği incelenmiştir. Ölçekten elde edilen cronbach alfa güvenirlilik katsayısı .90 olarak bulunmuştur. Psikolojik bir test için elde edilen güvenirlilik katsayısının .70 ve daha fazla elde edilmesi test puanlarının güvenirliliğini göstermektedir (Büyüköztürk, 2017, s.183). Ölçeğin madde-toplam korelasyon değerleri incelendiğinde de maddelerin benzer davranışları örneklediği ve ölçeğin iç tutarlılığının yeterli düzeyde olduğu görülmektedir. Testin iki eşit parçaya bölünmesi esasına dayalı olan test yarılama güvenirlilik analizleri sonucunda da Sperman-Brown korelasyon katsayısı .83 ve Guttman Split-Half korelasyon katsayısı .82 olarak bulunmuştur. Ölçek uyarlama sürecinde elde edilen güvenirlilik derecesinin .70 ve üzeri olması ölçeğin iki yarı güvenirlilik ölçütünü sağladığını göstermektedir (Robinson, Shaver ve Wrightsman, 1991).

Elde edilen tüm bu sonuçlar GİÖÖ-KF' nun Türk kültüründe iyi oluş düzeyini belirlemede kullanılabilecek güvenilir bir ölçme aracı olduğunu göstermektedir.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Longo vd. (2018) tarafından geliştirilen GİÖÖ-KF' nun Türkçe'ye çeviri çalışmalarının tamamlanmasının ardından dilsel eşdeğerlik çalışmaları yapılmıştır. Dilsel eşdeğerlik çalışmaları uyarlama çalışmalarında kritik bir öneme sahiptir (Genç, Barut ve Başol, 2017). Bu kapsamda ölçeğin İngilizce ve Türkçe

formları arasındaki korelasyon katsayısı hesaplanarak İngilizce ve Türkçe formlar arasında yüksek düzeyde ilişki tespit edilmiştir.

Dilsel eşdeğerliğin sağlanmasından sonra ölçekte yer alan maddelerin ölçeğin tamamını temsil edip etmediğini incelemek amacıyla madde analizi uygulanmıştır. Madde analizi sonuçlarına göre ölçekte yer alan 3. maddenin madde toplam korelasyonunun .137 olmasından dolayı ölçekten çıkarılması karar verilmiştir. Madde toplam korelasyonu .20' den düşük olan ilgili madde ölçeği temsil gücünün yeterli olmamasından dolayı ölçekten çıkarılmıştır (Büyüköztürk, 2017, s.183).

Ölçeğin tek faktörlü yapısının sınanması amacıyla Doğrulamalı Faktör Analizi (DFA) uygulanmıştır. Uygulanan DFA sonucunda önerilen modifikasyonlar sonrası ölçeğin uyum indeksleri $\chi^2/sd=2.29$, CFI=.93, GFI=.90, TLI=.91, RMR=.05 ve RMSEA=.08 olarak tespit edilmiştir. Ölçeğin orijinal halinde elde edilen uyum indeksleri ise $\chi^2/sd=3.40$, CFI=.934, TLI=.922, SRMR=.039 ve RMSEA=.090 olarak bulunmuştur. GİÖÖ-KF' nun Türkçe'ye uyarlanması sonucu elde edilen uyum indeksleri ile Longo vd. (2018) tarafından geliştirilen ölçeğin orijinal halinden elde edilen uyum indeksleri benzerlik göstermektedir. Bu sonuçlar doğrultusunda ölçeğin tek faktörlü yapısının doğrulandığı görülmüştür. Ölçeğin geçerliğine yönelik olarak ölçüt-bağımlı geçerlik tekniği uygulanmıştır ve GİÖÖ-KF ile YDÖ ve PİÖÖ arasındaki pozitif yönde anlamlı ilişkiler tespit edilmiştir.

Ölçeğin güvenirlilik çalışmalarında cronbach alfa güvenirliliği, madde-toplam korelasyon değerleri ve test yarılama yöntemleri kullanılmıştır. Bu kapsamda GİÖÖ-KF için hesaplanan cronbach alfa güvenirlilik katsayısının yeterli olduğu görülmüştür. Ölçeğin madde-toplam korelasyon değerlerine bakıldığında da ölçekte yer alan maddelerin benzer davranışları örneklediği ve ölçeğin iç tutarlılığının yüksek olduğu görülmektedir.

Test yarılama güvenirliliği sonuçları da ölçeğin iki yarı güvenirlilik ölçütünü sağladığını göstermektedir. Tüm bu bulgular ölçeğin güvenilir bir ölçme aracı olduğunu doğrular niteliktedir.

Yapılan tüm çalışmalar sonucunda elde edilen bulgular GİÖÖ-KF' nun geçerli ve güvenilir bir ölçek olarak ülkemizde iyi oluş düzeyini belirlemek amacıyla kullanılabilir bir ölçek olduğunu ortaya koymaktadır. GİÖÖ-KF tek faktörden ve 13 maddeden oluşan beşli likert tipinde (1-Hiç Katılmıyorum- 5 Tamamen Katılıyorum) bir ölçektir. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 5, en fazla puan ise 65'tir. Ölçekten alınan yüksek puan genel iyi oluş

düzeyinin yüksek olduğunu göstermektedir. Kısa ve kolay uygulanabilir ve ülkemizde iyi oluş düzeyini belirlemeyi amaçlayan ölçeklere ek olarak daha kapsayıcı bir ölçek olmasından dolayı Türkçe'ye uyarlaması yapılan GİÖÖ-KF' nun Türk toplumunda pozitif psikoloji kapsamında iyi oluş düzeyini belirlemeye yönelik olarak yapılacak araştırmalarda kullanılması beklenmektedir.

Araştırmanın çalışma grubuna ilişkin bilgiler incelendiğinde katılımcıların %63.7'sinin kadın, %68.6'sının evli, %72.6'sının üniversite mezunu, %54.9'unun algılanan sosyoekonomik durumunun orta olduğu ve yaş ortalamasının 36.5 olduğu görülmektedir. Bu bilgiler Longo vd. (2018) tarafından GİÖÖ-KF' nun geliştirilme aşamasında veri toplanan çalışma grubuna ait bilgiler ile benzerlik taşımaktadır. Longo vd. (2018) tarafından veri toplanan çalışma grubunun özellikleri incelendiğinde ağırlıklı olarak %61 oranında kadın katılımcılardan veri toplandığı ve yaş ortalamasının da 37.9 olduğu tespit edilmiştir. Bu durum ölçeğin uyarlanma aşamasında cinsiyet ve yaş açısından benzer çalışma grupları ile çalışıldığını göstermektedir. Ancak ölçeğin Türk örneğine uyarlaması çalışmalarına bakıldığında çoğunlukla üniversite mezunu olan ve sosyoekonomik durumunu orta olarak ifade eden katılımcıların yer aldığı görülmektedir. Bu durum araştırmanın sınırlılıkları arasında gösterilebilir. Bu açıdan eğitim ve sosyoekonomik durum bakımından daha dengeli bir dağılımın sağlanarak geçerlik ve güvenilirlik çalışmalarının yapılmasında fayda vardır.

Ölçeğin güvenilirlik çalışmaları kapsamında test-tekrar test yönteminin kullanılması GİÖÖ-KF' nun kararlılık gösterip göstermediğini ortaya koyması açısından ölçeğin güvenilirliğine katkı sağlayacaktır. Bu yüzden ölçeğin yapılacak yeni geçerlik ve güvenilirlik çalışmalarında test-tekrar test yönteminin uygulanması araştırmacılara önerilmektedir.

Son olarak; araştırmada bulunan bu sınırlılıklara rağmen elde edilen sonuçlar doğrultusunda GİÖÖ-KF' nun Türkiye'de bireylerin iyi oluş düzeylerini belirlemek amacıyla yapılacak olan çalışmalarda kullanılabilir geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu ortaya gözlenmiştir.

EXTENDED ABSTRACT

Adaptation of the Short Version of the Scales of General Well-Being into Turkish: A Validity and Reliability Study

*

Mehmet Rüştü Kalafatoğlu – Seher Balcı Çelik
Ondokuz Mayıs University

Research on positive psychology has increased greatly in the last 20 years. As a result of this increase, a lot of research has been done on the concepts included in the study of positive psychology. Despite all the technological and economic growth experienced in our age, it is seen that they are in search of the meaning of life and to have a happy life that will affect the psychological health of individuals (Lopez and Snyder, 2011). With the development of positive psychology, one of the topics that comes to the fore is the concept of well-being. The fact that well-being has great effects on people's quality of life has contributed to many researches by researchers (Demirtaş and Baytemir, 2019). When the related literature is examined, it is seen that the concept of well-being is explained by various researchers using similar concepts such as happiness, subjective well-being, life satisfaction, and quality of life (Diener, 1984; Lyubomirsky, 2001; Moneta, 2004; Ryan and Deci, 2001).

There are a number of individuals in Turkey scales used to determine the level of well-being. Some of these scales have been developed by researchers in Turkey, some of them have been developed abroad and they are used in Turkey by being adapted to Turkish. Due to a scale that can be assessed in addition to the existing scales used in Turkey in order to determine the well-being levels of well-being features in a more general and more inclusive for short version of the Scales of General Well-Being were intended to be adapted to Turkish Short Form.

Research data were collected from 328 adults. In the study, short version of the Scales of General Well-Being was applied to 208 adults to collect data for confirmatory factor analysis. In addition to 120 adults, short version of the Scales of General Well-Being, and the Life Satisfaction Scale and Psychological Well-Being Scale were applied for criterion-dependent validity studies.

In order to adapt the short version of the Scales of General Well-Being to Turkish, one of the authors who developed the scale, Ylenio Longo was contacted via e-mail and the necessary permissions for adaptation were obtained. The original English version of the scale was first translated into Turkish by 6 English teachers. Later, the English and Turkish forms of the scale were reviewed by 3 academicians who are experts in psychological counseling and guidance. Necessary arrangements in terms of meaning and grammar were made by 1 Turkish Language and Literature specialist. Later, the Turkish form of the scale was converted back to English by one academic in the field of English Language and Education. Turkish version of the scale was ready to be applied after discussing the necessary arrangements after translation.

The language validity studies of the scale were carried out with the students who continued to English teaching department to Ondokuzmayıs University (19 females, 11 males) in order to adapt the short version of the Scales of General Well-Being to Turkish. The language validity studies of the scale were carried out by applying the forms prepared in English and Turkish by the researchers. First, the Turkish form was applied to the group where the English form was applied, and the correlation coefficient between the English and Turkish forms was determined as .747.

After completing the linguistic equivalence studies of the scale, item analysis, validity and reliability studies were performed. When the item total scores are analyzed according to the item analysis results, the item total correlation of the item 3 (I feel cool) was found to be .137. It was decided to exclude the relevant item from the scale since the item had a total correlation value of less than .20 (Büyüköztürk, 2017, p.183, Seçer, 2015, p.76).

Confirmatory factor analysis was used to test the single-factor structure of the scale and the fit indices showed that the single-factor structure of the scale was confirmed. In the confirmatory factor analysis, based on the data obtained from the measurement tool developed in line with a predetermined theoretical structure, it is tried to test whether the structure in question has been verified (Çokluk, Şekercioğlu and Büyüköztürk, 2010, p. 276). Therefore, confirmatory factor analysis was preferred in order to test whether the single factor structure of the short version of the Scales of General Well-Being was confirmed in the Turkish sample. The fit indices obtained after confirmatory factor analysis show that the single factor structure of the scale was confirmed ($\chi^2/df=2.29$, CFI=.93, GFI=.90, TLI=.91, RMR=.05, RMSEA=.08).

In order to calculate the criterion-dependent validity in the validity studies of the short version of the Scales of General Well-Being, the degree of the relationship between the scales was applied using the Pearson correlation coefficient by applying Life Satisfaction Scale and Psychological Well-being Scale together with the short version of the Scales of General Well-Being. According to the results; positive relationship was found between short version of the Scales of General Well-Being and Life Satisfaction Scale in the direction that supported the literature (.56, $p < .01$). Also positive relationship between short version of the Scales of General Well-Being and Psychological Well-being Scale in the direction supporting the literature was obtained from a theoretical point of view (.73, $p < .01$).

Within the scope of the reliability studies of the scale, cronbach alpha reliability, item total correlation values and the results obtained from the test halfway method were examined. The cronbach alpha reliability coefficient obtained from the scale was found to be .90. The reliability coefficient calculated for a psychological test is .70 and higher seems sufficient for the reliability of the test scores (Büyüköztürk, 2017, p.183). When the item-total correlation values of the scale are examined, it is seen that the internal consistency of the scale is high. As a result of the test half-reliability analysis based on the division of the test into two equal parts, the Sperman-Brown correlation coefficient was .83 and Guttman Split-Half correlation coefficient was .82. The fact that the degree of reliability obtained in the scale adaptation process was .70 and above indicates that the scale provides two half reliability criteria (Robinson, Shaver and Wrightsman, 1991).

Consequently; these values show that the short version of the Scales of General Well-Being is a valid and reliable scale and it can be used to determine the level of well-being in Turkey.

Kaynakça / References

- Brown, T. A. (2006). *Confirmatory factor analysis for applied research* (1st Ed.). NY: Guilford Publications, Inc.
- Butler, J. ve Kern, M. L. (2016). The PERMA-profiler: A brief multidimensional measure of flourishing. *International Journal of Wellbeing*, 6(3), 1-48. doi:10.5502/ijw.v6i3.526
- Büyüköztürk, Ş. (2017). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı* (23. Baskı) Ankara: Pegem Akademi.

- Büyüköztürk, Ş., Kılıç, Ç. E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2018). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (25.Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Çokluk, Ö., Şekercioğlu, G. ve Büyüköztürk, Ş. (2018). *Sosyal bilimler için çok değişkenli istatistik: SPSS ve LISREL uygulamaları* (5. Baskı).Ankara:Pegem Akademi.
- Demirtaş, A. S. ve Baytemir, K. (2019). Warwick-Edinburgh mental iyi oluş ölçeği kısa formunun Türkçe'ye uyarlanması: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 18(70), 654–666. <https://doi.org/10.17755/esosder.432708>
- Diener, E. (1984). Subjective well being. *Psychological Bulletin*, 95, 542–575.
- Diener, E., Emmons, R. A., Larsen, R. J. ve Griffin, S. (1985). The satisfaction with life scale. *Journal of Personality Assessment*, 49(1), 71-75.
- Diener, E., Sapyta, J. J. ve Suh, E. (1998). Subjective well-being is essential to well-being. *Psychological Inquiry*, 9(1), 33–37.
- Diener, E. (2000). Subjective well-being: The science of happiness and a proposal for a national index. *American Psychologist*, 55, 34-43.
- Diener, E. (2006). Guidelines for national indicators of subjective well-being and illbeing. *Applied Research in Quality of Life*, 1, 151-157.
- Diener, E., Heintzelman, S. J., Kushlev, K., Tay, L., Wirtz, D., Lutes, L. D. ve Oishi, S. (2017). Findings all psychologists should know from the new science on subjective well-being. *Canadian Psychology/Psychologie Canadienne*, 58(2), 87-104. <http://dx.doi.org/10.1037/cap0000063>
- Ekşi, H. ve Kardaş, S. (2017). Spiritual well-being: Scale development and validation. *Spiritual Psychology and Counseling*, (2)1, 73-88. <http://dx.doi.org/10.12738/spc.2017.1.0022>
- Eryılmaz, A. (2014). Üniversite öğrencileri için geliştirilen öznel iyi oluşu artırma programının etkililiğinin incelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Eğitim Fakültesi Dergisi*, 31, 111-128.
- Genç, A., Barut, Y. ve Başol, G. (2017). Rüyalarda bilinçlilik ölçeği Türkçe uyarlama, geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 18(1), 43–50.
- Huppert, F. A. (2009). Psychological well-being: Evidence regarding its causes and consequences. *Applied Psychology: Health and Well-Being*, 1(2), 137-164. <https://doi.org/10.1111/j.1758-0854.2009.01008.x>
- Keyes, C. L. M., Shmotkin, D. ve Ryff, C. D. (2002). Optimizing well-being: The empirical encounter of two traditions. *Journal of Personality and Social Psychology*, 82(6), 1007–1022. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.82.6.1007>

- Kline, P. (1994). *An easy guide to factor analysis*. New York: Routledge.
- Köker, S. (1991). *Normal ve sorunlu ergenlerin yaşam doyumu düzeyinin karşılaştırılması*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Longo, Y., Coyne, I. ve Joseph, S. (2017). The scales of general well-being (SGWB). *Personality and Individual Differences*, 109, 148–159.
- Longo, Y., Coyne, I. ve Joseph, S. (2018). Development of the short version of the scales of general well-being: The 14-item SGWB. *Personality and Individual Differences*, 124, 31–34. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2017.11.042>
- Lopez, S. J. ve Snyder, C. R. (2011). *The Oxford handbook of positive psychology* (2nd ed.). New York, NY: Oxford University Press.
- Lucas, R. E. ve Diener, E. (2004). *Encyclopedia of applied psychology* (ed. in chief Charles Spielberger). Elsevier Academic Press, 3, 669-676.
- Lyubomirsky, S. (2001). Why are some people happier than others? The role of cognitive and motivational processes in well-being. *American Psychologist*, 56, 239-249.
- Marchoulides, G., ve Schumacher, R. (2001). *New developments and techniques in structural equation modelling*. London: Lawrence Erlbaum Associates.
- Marsh, H. W., Hau, K. T., Artelt, C., Baumert, J. ve Peschar, J. L. (2006). OECD's brief self-report measure of educational psychology's most useful affective constructs: Cross-cultural, psychometric comparisons across 25 countries. *International Journal of Testing*, 6(4), 311-360.
- Moneta, G. B. (2004). The flow experience across cultures. *Journal of Happiness Studies: An Interdisciplinary Forum on Subjective Well-Being*, 5(2), 115–121. <https://doi.org/10.1023/B:JOHS.0000035913.65762.b5>
- Myers, D.G. ve Diener, E. (1995). Who is happy? *Psychological Science*, 6(1), 10–19.
- Robinson, J.P., Shaver, P.R. ve Wrightsman, L.S. (1991) *Criteria for scale selection and evaluation*. In: Robinson, J.P., Shaver, P.R. and Wrightsman, L.S., Eds., *Measures of Personality and Social Psychological Attitudes*, Academic Press, San Diego, 1-15.
- Ryan, R.M. ve Deci, E.L. (2001). On happiness and human potentials: A review of research on hedonic and eudaimonic well-being, *Annu. Rev. Psychol.*, 52, 141–66
- Ryff, C. D. (1989). Happiness is everything, or is it? Explorations on the meaning of psychological wellbeing. *Journal of Personality and Social Psychology*, 57, 1069–1081.

- Ryff, C. D. ve Singer, B. H. (2008). Know thyself and become what you are: A eudaimonic approach to psychological well-being. *Journal of happiness studies*, 9(1), 13-39.
- Schermelleh-Engel K. ve Moosbrugger. H. (2003). Evaluating the fit of structural equation models: Tests of significant descriptive goodness-of-fit measures. *Methods of Research Online*, 8(2), 23-74.
- Seçer, İ. (2015). *Psikolojik test geliştirme ve uyarlama süreci: SPSS ve LISREL uygulamaları*. Ankara: Anı.
- Seligman, M. E. P. (2002). *Positive psychology, positive prevention, and positive therapy*. In C. R. Snyder & S. J. Lopez (Eds.), *Handbook of Positive Psychology* (pp. 3-9). New York, NY, US: Oxford University Press.
- Seligman, M. E. P. ve Csikszentmihalyi, M. (2000). Positive psychology: An introduction. *American Psychologist*, 55(1), 5-14.
- Sümer, N. (2000). Yapısal eşitlik modelleri: Temel kavramlar ve örnek uygulamalar. *Türk Psikoloji Yazıları*, 3(6), 49-74.
- Şimşek, Ö. F. (2011). An intentional model of emotional well-being: The development and validation of measure of subjective well-being. *Journal of Happiness Studies*, 12(3), 421-442.
- Şimşek, Ö. F. ve Kocayörük, E. (2013). Affective reactions to one's whole life: preliminary development and validation of the ontological well-being scale. *Journal of Happiness Studies*, 14(1), 309-343. <https://doi.org/10.1007/s10902-012-9333-7>
- Tabachnick B. G. ve Fidell, L. S. (2013). *Using multivariate statistics*. (6th ed.). Boston: Allyn & Bacon, Inc.
- Telef, B. B. (2013). Psikolojik iyi oluş ölçeği (PİOO) Türkçe'ye uyarlama: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Hacettepe Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28(3), 374-384.
- Tennant, R., Hiller, L., Fishwick, R., Platt, S., Joseph, S., Weich, S., Parkinson, J., Secker, J. ve Stewart-Brown, S. (2007). The Warwick-Edinburgh mental well-being scale (WEMWBS): Development and UK validation. *Health and Quality of Life Outcomes*, 5(1), 50-63. doi:10.1186/1477-7525-5-63
- Tuzgöl-Dost, M. (2005). Öznel iyi oluş ölçeğinin geliştirilmesi: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 3(23), 103-111.
- Watson, D., Clark, L. A. ve Tellegen, A. (1988). Development and validation of brief measures of positive and negative affect: The PANAS scales. *Journal of Personality and Social Psychology*, 54(6), 1063-1070.

Kaynakça Bilgisi / Citation Information

Kalafatoğlu, M. R. ve Balcı-Çelik, S. (2020). Genel iyi oluş ölçeği kısa formu'nun Türkçe'ye uyarlanması: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *OPUS–Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 15(25), 3633-3653. DOI: 10.26466/opus.644835